

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۴

هفته منتهی به ۱ مه ۲۰۱۶

۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۷

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• اروپا

• منطقه یورو

• ایتالیا

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• کره

• روسیه

۸-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۲-۱۳

تحولات بازار طلا

۱۴-۱۶

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، هر چند سفارش کالاهای بادوام در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه، ۰/۸ درصد افزایش یافته است. اما این افزایش تنها به سفارش هواپیماهای غیرنظامی مربوط شده و در خصوص کالاهای صنعتی، مصرفی و سرمایه‌ای کاهش سفارشات به ثبت رسیده است. رشد اقتصادی فصل نخست امریکا در مقایسه با فصل مشابه سال قبل ۰/۵ درصد اعلام شد که مطلوب نبود. فدرال رزرو نیز نرخ بهره کلیدی را تغییر نداده و به نظر می‌رسد افزایش نرخ بهره کلیدی به ماه سپتامبر موکول شده باشد. در ماه مارس رشد درآمد اشخاص افزایش و رشد مخارج کاهش داشت.

وضعیت اقتصادی در منطقه یورو غافل‌گیرکننده و مثبت بود. تولید ناخالص داخلی در این منطقه بهتر از انتظار بود و به میزان ۰/۶ درصد در سه ماهه نخست سال جاری میلادی نسبت به سه ماهه قبل از آن افزایش یافت. نرخ بیکاری نیز در ماه مارس کاهش یافت. تنها خبر ناخوشایند، منفی شدن مجدد تورم در ماه آوریل بود.

نرخ رشد اقتصادی انگلیس در فصل نخست با کاهش ۰/۲ واحد درصدی نسبت به فصل قبل به ۰/۴ درصد رسید. کاهش در رشد اقتصادی به واسطه نااطمینانی در خصوص اقتصاد جهانی و نتیجه فراندوم ماه ژوئن در این کشور بوده که البته رییس بانک مرکزی انگلیس آن را موقتی می‌داند.

در ژاپن، در ماه فوریه شاخص همزمان رشد و شاخص پیشنگر دچار افت شد. بانک مرکزی ژاپن بر خلاف انتظارات، ترجیح داد حجم سیاست‌های پولی انبساطی را افزایش ندهد. تولیدات صنعتی و خرده‌فروشی در این کشور در ماه مارس رشد خوبی داشت اما با توجه به افت شاخص پیشنگر نمی‌توان به ادامه این روند امید داشت.

بازار ارز در هفته گذشته پرتلاطم بود. بانک مرکزی ژاپن همه فعالان بازار را غافل‌گیر کرد و باعث تقویت ۴/۸ درصدی ین در برابر دلار شد. تمایل به ریسک در بازار همچنان وجود داشت و باعث تقویت ارزهای وابسته به کالا شد. شاخص دلار در هفته گذشته ۲/۱ درصد ارزش خود را از دست داد.

بازار طلا در هفته گذشته همانند سایر بازارهای مالی از تحولات مربوط به بانک‌های مرکزی در امریکا و ژاپن و همچنین اخبار اقتصادی متأثر شد. در مجموع تحولات به نفع طلا و سایر فلزات قیمتی شد. قیمت نقدی طلای در بازار نیویورک طی هفته گذشته نزدیک به ۵ درصد افزایش ارزش داشت.

بهای نفت برنت و امریکا روز جمعه هفته گذشته در مقایسه با روز جمعه هفته ما قبل آن افزایش یافت. پیش‌بینی کاهش ذخایر نفت امریکا، تصمیم فدرال رزرو در عدم تشدید سیاست‌های پولی انقباضی و احتمال به تعویق افتادن افزایش بعدی نرخ بهره کلیدی تا ماه سپتامبر و کاهش ارزش دلار، از مهم‌ترین دلایل افزایش بهای نفت در هفته گذشته بودند.

امریکا

سفارشات کالاهای بادوام

سفارشات کالاهای بادوام در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه $0/8$ درصد افزایش نشان داد. اما بررسی دقیق‌تر ارقام سفارشات کالاهای بادوام ناامیدکننده بود. سفارشات کالاهای بادوام بدون در نظر گرفتن اقلام پرنوسان حمل و نقل، از کاهش $0/2$ درصدی ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه خبر داشت. در واقع آنچه سبب شده مجموع کل سفارشات در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه رشد داشته باشد، افزایش سفارشات هواپیماهای غیرنظامی بوده است. حمل سفارشات کالاهای بادوام که به طور معمول شاخص بهتری برای تخمین میزان سفارشات محقق شده است نیز در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه $0/5$ درصد کاهش یافت. در مجموع در فصل اول 2016 در مقایسه با مدت مشابه سال قبل میزان سفارشات کالاهای سرمایه‌ای $9/4$ درصد کاهش نشان می‌دهد که مطلوب ارزیابی نشده و موجب نگرانی در مورد بهبود رشد اقتصادی در سه ماهه دوم 2016 شده است. روند کاهشی تولیدات صنعتی و افت اقلام مصرفی و سرمایه‌ای بادوام، امیدها برای بهبود رشد اقتصادی در فصل دوم را نیز کمرنگ نموده است.

رشد اقتصادی

در فصل نخست 2016 اقتصاد امریکا در مقایسه با فصل مشابه سال قبل رشد $0/5$ درصدی را به ثبت رساند. در حالی که این شاخص در سه ماه قبل $1/4$ درصد رشد نموده بود. در همین دوره زمانی، مصرف خصوصی $1/9$ درصد و هزینه‌های دولتی $1/2$ درصد رشد داشته است. بیشترین افزایش هزینه‌های مصرفی در بخش خدمات بوده و هزینه‌های مصرفی بر روی کالاهای بادوام $1/6$ درصد کاهش یافته است. اما آنچه سبب شده رشد اقتصادی در فصل نخست 2016 بسیار کم‌رنگ باشد، افت $3/5$ درصدی سرمایه‌گذاری خصوصی در دوره مذکور بوده است. در این دوره میزان سرمایه‌گذاری خارجی $5/9$ درصد و سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تولیدی $10/7$ درصد کاهش داشته است. در این دوره سرمایه‌گذاری در بخش معدنی نیز 86 درصد کاهش یافته که می‌تواند تاثیر قابل ملاحظه‌ای در کاهش تولید نفت امریکا داشته باشد.

در مجموع، ترکیب رشد تولید ناخالص داخلی امریکا در فصل نخست از نبود اعتماد بالا در بین مصرف‌کنندگان و به خصوص در بین تولیدکنندگان خبر داشت که می‌تواند تاثیر قابل توجهی بر رشد اقتصادی فصل دوم 2016 داشته باشد.

فدرال رزرو

در هفته گذشته بعد از اینکه اعضای کمیته سیاست پولی تصمیم گرفتند نرخ بهره کلیدی را در سطح $0/25$ تا $0/5$ درصد بدون تغییر باقی گذارند، در بیانیه پایانی ضمن اشاره به رشد مناسب اشتغال، بر کند شدن رشد اقتصادی امریکا در چند ماهه گذشته تاکید شد. در این بیانیه فدرال رزرو باز هم بر پایش دقیق تورم و وضعیت اقتصاد جهانی اشاره نموده اما بر خلاف

بیانیه ماه قبل، به تهدید اقتصاد امریکا از سوی کاهش در رشد اقتصاد جهانی اشاره‌ای نشد. هر چند فدرال رزرو به روشنی احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی را در نشست ماه ژوئن رد نکرد، اما لحن بیانیه به نحوی بود که فعالان بازار را متقاعد ساخت در ماه ژوئن افزایشی در نرخ بهره کلیدی روی نخواهد داد. بسیاری از تحلیل‌گران اولین افزایش نرخ بهره کلیدی در سال ۲۰۱۶ را ماه سپتامبر تخمین می‌زنند.

درآمد و مخارج شخصی

رشد درآمد اشخاص از ۰/۱ درصد در ماه فوریه به ۰/۴ درصد در ماه مارس افزایش یافت. البته نرخ رشد درآمد ماهانه اشخاص در ماه فوریه نیز از ۰/۲ به ۰/۱ درصد مورد تجدید نظر قرار گرفت. رشد مطلوب درآمد اشخاص در ماه مارس علاوه بر رشد اشتغال مدیون بهبود درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در بازار سهام بوده است. افزایش اعتماد در بازارهای مالی نسبت به زمان افت شدید بازار سهام چین در اواسط سال ۲۰۱۵ و همچنین افت ارزش دلار در ماه‌های اخیر موجب رشد شاخص‌های سهام امریکا شده است.

با وجود افزایش مناسب سطح درآمدی، رشد مخارج اشخاص از ۰/۲ درصد در ماه فوریه به ۰/۱ درصد در ماه مارس کاهش یافت. به نظر می‌رسد با وجود نرخ بیکاری پایین در امریکا، افت ارقام اقتصادی در فصل نخست، تا حدودی مصرف‌کنندگان امریکایی را مردد ساخته است.

منطقه یورو

هرچه شرایط اقتصادی امریکا براساس اطلاعات منتشره در هفته گذشته ناامیدکننده بود اما در آن سوی آتلانتیک، اوضاع متفاوت بود. برآورد اولیه از رشد اقتصادی در این منطقه نشان داد تولید ناخالص داخلی در سه ماهه نخست نسبت به سه ماهه قبل از آن ۰/۶ درصد افزایش یافته است. پیش‌بینی شده بود این رشد ۰/۴ درصد باشد. رشد اقتصادی سه ماهه چهارم سال قبل ۰/۳ درصد نسبت به سه ماهه پیش از آن بود. در دوره سالانه نیز رشد اقتصادی این منطقه ۱/۶ درصد در فصل نخست به ثبت رسید حال آنکه بازار روی رشد ۱/۴ درصدی حساب باز کرده بود. نرخ بیکاری ماه مارس کاهش یافت و نشان داد بنیان‌های اقتصادی منطقه در حال تقویت هستند. درحالی که نرخ بیکاری فوریه با یک تجدید نظر صعودی به ۱۰/۴ درصد تغییر داده شد اما این نرخ در ماه مارس به ۱۰/۲ درصد کاهش یافت. شاید تنها خبری که در هفته گذشته در منطقه یورو چندان خوشایند نبود ارقام مربوط به تورم بود. تورم مصرف‌کننده در ماه آوریل ۰/۲- درصد در مقیاس سالانه بود درحالی که در ماه مارس پس از دو ماه متوالی نزول به صفر درصد رسیده بود و انتظار می‌رفت که تورم به سطحی بالاتر از صفر ارتقا یابد.

ایتالیا

اقتصاد ایتالیا در سه ماهه پایانی سال ۲۰۱۵، به میزان ۰/۱ درصد رشد نسبت به فصل قبل داشت که در مقایسه با سه ماهه سوم که رشد فصلی ۰/۲ درصد را به ثبت رسانده بود اندکی پایین‌تر بود. در دوره سالانه رشد اقتصادی فصل پایانی سال گذشته در ایتالیا ۱/۰ درصد و کمتر از رشد اقتصادی کل منطقه در این مدت به میزان ۱/۶ درصد بود. آلمان به عنوان اقتصاد پیش‌تاز در این مدت ۲/۱ درصد و فرانسه ۱/۴ درصد رشد داشتند. براساس برآورد اولیه، رشد تولید ناخالص داخلی ایتالیا در سه ماهه نخست سال جاری میلادی در مقایسه با سه ماهه قبل از آن به میزان ۰/۱ درصد بود در حالی که انتظار رشد ۰/۳ درصدی برای این کشور وجود داشت. نرخ تورم در این کشور منفی و تورم نقطه به نقطه در ماه مارس ۰/۲- درصد بود که اندکی بهتر از تورم ۰/۳- درصدی در ماه فوریه محسوب می‌شد. پیش‌بینی تورم نقطه به نقطه در ماه آوریل ۰/۱- درصد بود اما هفته گذشته اعلام شد بر اساس برآورد اولیه تورم نقطه به نقطه در ماه آوریل ۰/۴- درصد شده است. ایتالیا به طور معمول با مزاد تجاری روبرو است، حتی در شرایط فعلی که اقتصاد یورو با ضعف تقاضای خارجی مواجه است، ایتالیا توانسته مزاد تجاری خود را حفظ نماید. در ماه فوریه مزاد تجاری این کشور نزدیک به ۴ میلیارد یورو بود. طی یک سال گذشته نیز مزاد تجاری به ۴۵/۵ میلیارد دلار عملکرد بازرگانی خارجی ایتالیا بوده است. البته برخی از علایم در مورد کند شدن رشد تولیدات صنعتی در این کشور در ماه‌های اخیر مشاهده می‌شود. ضعف تقاضا در خارج از منطقه یورو کاهش صادرات ایتالیا را نیز به دنبال داشته است. کسری بودجه ای معادل ۲/۶ درصد، کسر بودجه قابل قبولی از نظر پیمان ثبات و رشد اروپا^۱ است. میزان بدهی دولت به GDP هم در سال ۲۰۱۵ برابر با ۱۳۲/۷ درصد بوده که بسیار بیشتر از سقف ۶۰ درصد در پیمان ثبات و رشد اروپا است. این نسبت برای آلمان ۷۱ درصد، فرانسه ۹۶ درصد و اسپانیا ۹۹ درصد در سال ۲۰۱۵ بوده است. بدیهی است هرچه نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی بالاتر باشد احتمال عدم بازپرداخت بدهی‌های خارجی یک کشور افزایش می‌یابد. موسسه رتبه‌بندی فرانسوی Fitch هفته گذشته، رتبه نکول ناشران اوراق بدهی در ایتالیا را BBB+ با چشم انداز مثبت ارزیابی کرده است.

^۱ بر اساس این پیمان نسبت کسری بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی نباید بیش از ۳ درصد باشد.

انگلستان

رشد اقتصادی

آمار نشان داد که نرخ رشد اقتصادی انگلیس در فصل نخست ۲۰۱۶ کاهش یافته است. در این فصل در مقایسه با فصل گذشته رشد اقتصادی این کشور تنها به ۰/۴ درصد رسید. در حالی که در سه ماه قبل در مقایسه با سه ماهه ماقبل آن، نرخ رشد ۰/۶ درصدی به ثبت رسیده بود. بر همین اساس اقتصاد انگلیس در سه ماه نخست ۲۰۱۶ در مقایسه با سه ماه مشابه سال قبل رشد ۲/۱ درصد داشته است. کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و اعتماد اقتصادی در این کشور به واسطه کندی رشد اقتصادی جهانی و همچنین نگرانی در مورد نتیجه فراندوم در خصوص ابقای انگلیس در اتحادیه اروپا، عواملی بوده که در کاهش سرعت رشد اقتصادی این کشور موثر بوده است.

شایان ذکر است آمارهای مقدماتی رشد اقتصادی که در هفته گذشته منتشر شده، حاوی ارقام مربوط به سرمایه‌گذاری و تجارت خارجی این کشور نیست. تاثیرپذیری بالای این ارقام از ناطمینانی‌های موجود، می‌تواند تاثیر منفی بر ارقام مذکور داشته و سبب تجدید نظر نزولی در ارقام رشد اقتصادی در ویرایش بعدی آن شود.

بر اساس گزارشات رسمی، شاخص اعتماد در بین صنعت‌گران انگلیس از ۱۴- واحد در ماه مارس به ۱۱- واحد در ماه آوریل رسیده که هر چند نشانه بهبود است، اما بر وجود بی‌اعتمادی در بین صنعت‌گران تاکید دارد. همچنین اعتماد در بین تجار نیز از ۷ به ۱۳- واحد در همین مدت کاهش یافت که نشانه دیگری بر ناطمینانی موجود در بین فعال اقتصادی انگلیس است. البته آقای کارنی رییس بانک مرکزی انگلیس معتقد است کاهش رشد و اعتماد اقتصادی به واسطه رای‌گیری ماه ژوئن در مورد ابقای انگلیس در بین کشورهای اتحادیه اروپا بوده و موقتی است. وی روند رشد اقتصادی و رشد دستمزدها را تا حدودی مطلوب توصیف نمود.

ژاپن

شاخص همزمان و پیشنگر

شاخص همزمان اقتصاد ژاپن که وضعیت فعلی اقتصاد این کشور را برآورد می‌نماید، از ۱۰۲/۳ واحد در ماه ژانویه به ۱۱۰/۷ واحد در ماه فوریه افزایش یافت که نشانه بهبود نسبی اقتصاد این کشور در ماه فوریه بوده است. اما شاخص پیشنگر اقتصاد ژاپن LEI از ۱۰۱/۲ واحد در ماه ژانویه به ۹۶/۸ واحد در ماه فوریه کاهش یافت. این شاخص نشان داد احتمال بهبود رشد اقتصادی در ماه‌های پیش رو کاهش یافته است. افزایش ارزش ین و تاثیر منفی آن بر صادرات ژاپن از دلایل افت شاخص پیشنگر بوده است.

عدم تشدید سیاست‌های پولی انبساطی

در هفته‌های ماقبل آمارهای بد اقتصادی در کنار تقویت ین، به شایعات تشدید سیاست پولی انبساطی و منفی نمودن نرخ تسهیلات بانک مرکزی برای بانک‌های تجاری این کشور دامن زده بود. اما در جلسه هفته گذشته، بانک مرکزی ژاپن با عدم تشدید سیاست‌های انبساطی فعلی، فعالان بازار را شوکه نمود. بانک مرکزی ژاپن ترجیح داد به سیاست نرخ بهره کلیدی منفی و خرید دارایی‌های ینی ادامه داده و سیاست ارائه تسهیلات با نرخ بهره منفی را به مجموعه سیاست انبساطی خود اضافه ننماید. این خبر ضمن کمک به تقویت ین ژاپن، سبب شد تا شاخص سهام این کشور دچار افت قابل توجهی شود.

بهبود رشد صنعتی

تولیدات صنعتی ژاپن در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه ۳/۶ درصد افزایش یافت، در حالی که در ماه فوریه در مقایسه با ماه ماقبل آن، افت ۵/۲ درصدی را تجربه نموده بود. تولیدات صنعتی در ماه مارس در مقایسه با ماه مارس سال قبل نیز ۰/۱ درصد رشد داشت. در ماه فوریه رشد سالانه تولیدات صنعتی ۱/۲- درصد بوده که از بهبود قابل توجه تولیدات صنعتی در ماه مارس خبر می‌دهد. شایان ذکر است این نخستین رشد مثبت به ثبت رسیده در مقیاس سالانه پس از ماه نوامبر گذشته در بخش صنعتی بوده است.

خرده فروشی

شاخص خرده فروشی ژاپن در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه ۱/۴ درصد رشد نمود. این شاخص در مقیاس ماهانه ۲/۳ درصد کاهش یافته بود. اما این شاخص در مقایسه با ماه مارس سال گذشته هنوز ۱/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. سیاست‌های انبساطی بانک مرکزی ژاپن و نرخ‌های بهره پایین مهم‌ترین دلیل بهبود در مصرف ژاپنی‌ها در ماه فوریه بوده است. همچنین نرخ بیکاری پایین به بهبود رفتار مصرفی ژاپنی‌ها کمک نموده است. شایان ذکر است بر اساس آخرین آمارها، نرخ بیکاری در ژاپن از ۳/۳ درصد در ماه فوریه به ۳/۲ درصد در ماه مارس رسیده است. از سوی دیگر تقویت ین در ماه‌های اخیر، سبب افزایش قدرت خرید ژاپنی‌ها برای کالاهای خارجی شده که خود از دلایل افزایش مصرف در این کشور است.

چین

در ماه آوریل نسبت به ماه مارس شاخص‌های اقتصادی چین رشد داشتند. مجموعه شاخص‌های مدیران خرید در ماه آوریل در مقایسه با ماه مارس بهبود یافتند. حتی شاخص مدیران خرید تهیه شده توسط موسسه بین‌المللی مارکیت رشد مثبت را در هر دو بخش کارخانه‌ای و خدمات گزارش نمودند. در این دوره، میزان تولیدات صنعتی و خرده فروشی، رشد مثبت و فراتر از انتظاری را تجربه نموده است. رییس بانک مرکزی چین نیز معتقد است اقتصاد چین سال ۲۰۱۶ را بهتر از سال قبل

آغاز نمونه است. البته هنوز سطح اعتماد اقتصادی در بخش‌های مختلف بخصوص در بین سرمایه‌گذاران کم بوده و ترمیم نشده است.

کره

رشد اقتصادی کره در فصل نخست ۲۰۱۶ نسبت به فصل نهایی سال قبل با ۰/۳ واحد درصد کاهش به ۰/۴ درصد رسید. همچنین نرخ رشد اقتصادی این کشور در فصل نخست ۲۰۱۶ نسبت به فصل مشابه سال قبل به ۲/۷ درصد رسید که ۰/۴ واحد درصد کمتر از زمان مشابه در فصل نهایی ۲۰۱۵ بود. با وجود افزایش ۱/۳ درصدی هزینه‌های مصرفی دولت در فصل نخست ۲۰۱۶ در مقایسه با فصل قبل، میزان مصرف خصوصی ۰/۳ درصد کاهش یافت. کاهش در مصرف خصوصی در حالی روی داد که حتی برای تحریک تقاضا، دولت مالیات بر مصرف در برخی از بخش‌ها از جمله در مورد خرید کالاهای بادوام نظیر اتومبیل را کاهش داده است. در کنار کاهش مصرف خصوصی، کاهش صادرات کره از دیگر دلایل افت سرعت رشد اقتصادی این کشور بوده، به نحوی که در دوره مذکور صادرات این کشور ۱/۷ درصد کاهش یافت. تولیدات صنعتی در کره به واسطه کاهش در تولید ماشین‌آلات و تولید برق و گاز به ترتیب ۰/۲ و ۰/۸ درصد در همین دوره زمانی کاهش یافتند. آمارها همچنین از کاهش ۲/۲ درصدی تولیدات صنعتی در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه خبر داشتند. در ماه مارس در مقایسه با ماه مارس سال قبل نیز تولیدات صنعتی ۱/۵ درصد افت نمود.

روسیه

در هفته گذشته افزایش بهای جهانی نفت سبب شد تا روبل روسیه در مقابل دلار آمریکا تقویت شود. البته تضعیف دلار نیز خود دلیل دیگری برای تقویت روبل بود.

بر اساس نظرسنجی موسسه رویترز، علی‌رغم رشد بهای نفت در ماه‌های اخیر، اقتصاد روسیه به واسطه افزایش تورم، کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان و کاهش مخارج دولتی، ۱/۵ درصد در سال ۲۰۱۶ در مقایسه با سال ۲۰۱۵ منقبض خواهد شد. در نظرسنجی انجام شده در ماه قبل نرخ رشد اقتصادی روسیه در سال ۲۰۱۶ حدود ۱/۳- درصد پیش‌بینی شده بود. بر اساس آمارهای اخیر، خرده‌فروشی در ماه مارس در مقایسه با ماه مارس سال قبل ۵/۸ درصد کاهش یافت که بیشتر از افت ۴/۳ درصدی در ماه فوریه بوده است. اما دولت روسیه در تلاش است نسبت کسری بودجه به تولید ناخالص داخلی را در سطح ۳ درصد حفظ نماید که با توجه به کاهش بهای نفت به معنی کاهش مخارج دولت است.

عوامل موثر بر تضعیف دلار در مقابل سایر اسعار

- تقویت تمایل به ریسک و گرایش به سمت ارزهای وابسته به کالا
- عدم افزایش سیاست‌های پولی توسط بانک مرکزی ژاپن علی‌رغم انتظار بازار که باعث تضعیف شدید ین در برابر دلار شد.
- انتشار اخبار مثبت و غیر منتظره اقتصادی مثل رشد اقتصادی سه ماهه نخست در منطقه یورو

مهم‌ترین تحولات

تحولات بازار ارز در هفته گذشته بیش از آنکه بیانگر تغییر روندها باشد حاکی از بروز اختلال و بی‌نظمی در این بازار بود. اختلالی که باعث جابه‌جایی شدید نرخ برابری ین در مقابل سایر اسعار شد. ین ۴/۷ درصد در هفته گذشته در مقابل دلار تقویت شد که طی ۸ سال گذشته این میزان رشد هفتگی بی‌سابقه بود. ابتدای هفته، این انتظار وجود داشت که تحولات سریعی بعد از برگزاری جلسه بانک مرکزی آمریکا و همچنین جلسه بانک مرکزی ژاپن ایجاد شود. سناریوهای مختلفی نیز در این رابطه پیش‌بینی می‌شد اما آنچه که اتفاق افتاد را کمتر کسی پیش‌بینی می‌کرد. علت نوسان شدید قیمت‌ها هم همین موضوع یعنی غافل‌گیری بازار بود. برای درک علت نوسانات در هفته گذشته باید به زمانی در حدود یک ماه پیش بازگشت کرد. صحبت‌های ماه گذشته خانم یلن که افزایش سریع نرخ بهره توسط این بانک در آینده نزدیک را غیر محتمل ساخت، زمینه ساز جهش سریع ین در آن تاریخ شد. موضعی که مقامات ژاپنی در آن تاریخ اتخاذ کردند کاملاً عدم رضایت ایشان از تقویت ین را نشان داد. این عدم رضایت قابل درک بود. از دو سال قبل دولت آقای آبه حجم عظیمی از نقدینگی را برای تحریک تورم روانه بازار کرده بود اما توفیق چندانی بدست نیاورده بود. حال تقویت ین می‌توانست تلاش‌های کم‌ثمر قبلی را بی‌اثر نماید. اظهارات وزیر دارایی و حتی کورودا (Kuroda) رئیس کل بانک مرکزی ژاپن احتمال مداخله دولت این کشور برای مقابله با تقویت ین را بسیار افزایش داده بود. این تحولات با جزئیات کامل در پس ذهن تمام کارشناسان و فعالان بازار ارز قرار داشت. اما تحولات هفته گذشته ریشه در روز جمعه ما قبل داشت. گزارشی از بانک مرکزی ژاپن در آن روز منتشر شد که از کاهش نرخ بهره وام بانک مرکزی به بانک‌ها به سطوح منفی خبر می‌داد. البته پیش از این بانک مرکزی ژاپن نرخ بهره سپرده‌ها را منفی کرده بود. گزارش مذکور به شدت در بازار ارز تأثیر گذار بود. به طوری که باعث شد تنها در روز جمعه ماقبل ین به میزان ۲/۰ درصد در برابر دلار تضعیف شود. با شروع هفته جدید تا قبل از روز پنجشنبه یعنی زمان برگزاری جلسه سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ژاپن، دلار با اینکه هفته خوبی نداشت اما در مقابل ین به صورت بطئی در حال تقویت بود. عمده معامله‌گران بازار آتی وضعیت فروش (short) در مقابل ین گرفته بودند. افزایش سیاست‌های انبساطی پولی

و منفی کردن نرخ وام توسط بانک مرکزی ژاپن باعث تضعیف ین می‌شد. اما این اتفاق نیفتاد. همین موضوع باعث شد تا تعداد زیادی از موقعیت‌های فروش ین در برابر دلار بسته شوند و حتی موج فروش دلار در برابر ین به هفته بعد نیز کشیده شود.

تاقبل از برگزاری جلسه FOMC، کلیه کارشناسان براین باور بودند که فدرال رزرو تغییری در نرخ‌های کلیدی بهره خود ایجاد نخواهد کرد بنابراین کلیه گمانه‌زنی‌ها پیرامون بیانیه پایانی جلسه بود و اینکه چه نشانه‌ها و علائمی در رابطه با اقدامات آتی فدرال رزرو در آن گنجانده خواهد شد. در این مدت اخبار اقتصادی چندان مناسبی از امریکا منتشر نشد، در مقابل شرایط در اروپا بهتر بود. به لطف افزایش قیمت نفت و اخبار اقتصادی مثبت از چین تمایل به سمت ریسک در بازارهای مالی رو به افزایش بود. این تحولات تا پایان هفته وجود داشت و باعث تقویت ارزهای نوظهور در برابر دلار شد. یورو هم در برابر دلار در هفته گذشته تقویت شد.

نوسانات ارزها

روز دوشنبه دلار اندکی در برابر ین تضعیف شد. سودگیری از افزایش ۲ درصدی دلار در برابر ین در روز جمعه ماقبل علت این افزایش بود. با اینکه بانک مرکزی ژاپن اعلام کرده بود در جلسه روز پنجشنبه نرخ بهره وام را منفی خواهد ساخت اما تردید در موفقیت سیاست‌های انبساطی این بانک، این ذهنیت را ایجاد کرده بود که بانک مرکزی ژاپن سیاست انبساطی جدیدی را اجرا نخواهد کرد. یورو در روز دوشنبه در برابر دلار تقویت شد. انتظارات مبنی بر اینکه فدرال رزرو در جلسه دو روزه خود در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه پیشنهادی برای افزایش زود هنگام نرخ بهره نخواهد داشت عامل تقویت یورو در برابر دلار بود. شاخص دلار در این روز ۰/۳۳ درصد کاهش یافت و به ۹۴/۷۹۸ واحد رسید.

روز سه‌شنبه توجهات معطوف به جلسه کمیته بازار باز فدرال رزرو بود. افزایش تمایل به ریسک و انتظار اتخاذ مواضع منفعلانه توسط FED در افزایش نرخ بهره، باعث تضعیف دلار در برابر یورو و همینطور ارزهای وابسته به کالا نظیر دلار کانادا و استرالیا شد. البته انتشار کمتر از انتظار شاخص کالاهای بادوام ماه مارس و اعتماد مصرف کننده ماه آوریل امریکا در تضعیف دلار در برابر این اسعار تأثیر گذار بود. به لطف افزایش قیمت نفت، اسعاری مثل روبل روسیه نیز در این روز در برابر دلار تقویت شدند. روبل روسیه در روز سه‌شنبه ۱/۴۸ درصد در برابر دلار تقویت شد. به دلیل پیش‌بینی افزایش سیاست انبساطی (کاهش نرخ بهره) در جلسه روز پنجشنبه بانک مرکزی ژاپن، فروش ین در برابر دلار باعث تضعیف این ارز در برابر دلار شد. شاخص دلار با ۰/۲۹ درصد کاهش به ۹۴/۵۶۶ واحد رسید.

روز چهارشنبه پس از انتشار بیانیه فدرال رزرو مشخص شد که مطابق با انتظار، نرخ‌های کلیدی را در سطوح فعلی حفظ شد و فدرال رزرو خود را برای افزایش نرخ در ماه ژوئن آماده می‌کند. به این نکته نیز اشاره شده بود که در افزایش نرخ بهره هیچ عجله‌ای در کار نیست. بعد از انتشار بیانیه، یورو در برابر دلار تضعیف شد اما در ادامه و در بازار نیویورک بار دیگر

تقویت شد و عقب نشینی قبلی را جبران نمود دلار اندکی در برابر ین تقویت شد. دلار استرالیا نیز در این روز با افت ۲ درصدی در مقابل دلار امریکا مواجه شد. کاهش غیرمنتظره تورم پایه استرالیا احتمال کاهش نرخ بهره کلیدی بانک مرکزی این کشور را تقویت نمود. شاخص دلار در روز چهارشنبه با ۰/۱۱ درصد کاهش در سطح ۹۴/۴۷۴ واحد به کار خود پایان داد. روز پنجشنبه دلار و یورو بیشترین کاهش روزانه خود در برابر ین طی ۵ سال گذشته را به ثبت رساندند. دلار با ۳ درصد کاهش در برخی لحظات تا ۱۰۷/۹۳ ین نیز معامله شد. یورو نیز ۲/۸ درصد در برابر ین کاهش ارزش داشت. بانک مرکزی ژاپن اعلام کرد سیاست انبساطی فعلی خود را در همین سطح حفظ خواهد کرد. این موضع‌گیری برخلاف علائمی بود که هفته گذشته توسط بانک مذکور منتشر شده بود. دلار نیوزیلند نیز جهشی ۲/۳ درصدی در برابر دلار امریکا داشت. قرار بود بانک مرکزی این کشور در این روز نرخ بهره خود را کاهش دهد که این اتفاق نیفتاد. شاخص دلار با ۰/۶۷ درصد کاهش در سطح ۹۳/۷۵۲ واحد قرار گرفت. یورو با ۰/۲۷ درصد افزایش در این روز در سطح ۱/۱۳۵۰ دلار به کار خود پایان داد. روز جمعه، شرایط روز قبل حاکم بود موج فروش دلار در برابر ین ادامه داشت دلار در این روز ۱/۲۷ درصد از ارزش خود در برابر ین را از دست داد. یورو در این روز ۰/۸۶ درصد در برابر دلار تقویت شد. شاخص دلار در این روز با ۰/۷۲ درصد کاهش در سطح ۹۳/۰۸۷ واحد قرار گرفت.

نام ارز/نرخ بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار	۰/۶۳۶۶۰	۰/۹۰۴۶۵	-	۱/۲۳۰۰
یورو	-۰/۲۷۲۴۳	-۰/۱۵۵۱۴	-	-۰/۰۲۹۸۶
پوند	۰/۵۹۲۱۳	۰/۷۴۴۳۸	-	۱/۰۲۶۵۰
فرانک	-۰/۷۳۹۴۰	-۰/۶۴۶۰۰	-	-۰/۵۲۳۶۰
ین	-۰/۰۲۲۵۷	۰/۰۰۵۸۶	-	۰/۱۰۰۶۴
درهم امارات	۱/۰۶۳۵۷	۱/۲۸۹۴۳	-	۱/۶۱۶۰۰
یوان مرجع	-	-	-	۴/۳۵
لیبر ترکیه	۱۰/۶۱۹۵	۱۰/۶۱۹۵	۱۰/۶۱۱۰	۱۰/۶۱۱۰

روز دوشنبه، قیمت طلا افزایش یافت. در این روز شاخص خانه‌های شروع به ساخت در آمریکا به شکل غیرمنتظره‌ای کاهش یافت. همین موضوع افت جهانی بازارهای سهام، دلار و نفت را به دنبال داشت. کاهش ساخت و ساز در آمریکا علاوه بر آنکه نااطمینانی از چشم‌انداز اقتصادی آمریکا را افزایش داد در آستانه برگزاری جلسه کمیته بازار فدرال رزرو نکته‌ای منفی تلقی گردید. در بازار آتی COMEX خالص موقعیت‌های خرید (Long) طلا در جمعه گذشته به بالاترین سطح ۳/۵ سال گذشته رسید. علاوه بر طلا که ۰/۴ درصد افزایش داشت، نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۰/۱، ۰/۶ و ۰/۱ درصد افزایش ارزش را به ثبت رساندند.

روز سه‌شنبه، بازهم شرایط اقتصادی آمریکا خوب نبود. شاخص تولید کالاهای بادوام در آمریکا نامطلوب بود و باعث افت ارزش دلار شد. با این حال نوسانات طلا در برابر دلار در آستانه برگزاری نشست دو روزه فدرال رزرو محدود باقی ماند. با اینکه احتمال اتخاذ مواضع ضد تورمی توسط فدرال رزرو بسیار کم بود ولی این تحلیل وجود داشت که اگر چنین اتفاقی حادث شود قیمت اونس طلا به سرعت به زیر کانال ۱۲۰۰ دلار فرو می‌افتاد. علاوه بر طلا که ۰/۳ درصد تقویت شد نقره و پلاتین نیز در این روز تقویت شدند اما پالادیوم به میزان بسیار جزئی کاهش ارزش داشت.

روز چهارشنبه، طلا به تقویت ادامه داد، هرچند پس از انتشار بیانیه پایانی جلسه فدرال رزرو که در آن به امکان افزایش نرخ بهره در ماه ژوئن اشاره شده بود تا حدودی افزایش خود را از دست داد. با این حال بیانیه مذکور نتوانست تغییری در روند معاملات ایجاد کند و نوسانات طلا در این روز در دامنه محدود ۱۰ دلار قرار داشت. علاوه بر طلا که به میزان ۰/۳ درصد افزایش داشت نقره نیز در این روز با ۰/۷ درصد رشد به ۱۷/۲۸ دلار در هر اونس رسید. قیمت پلاتین و پالادیوم نیز در این روز افزایش داشتند.

روز پنجشنبه، همه بازارها از جمله بازار فلزات قیمتی متلاطم بود. عدم تغییر سیاست پولی توسط بانک مرکزی ژاپن که به واکنش شدید فعالان بازار به صورت خریدین و فروش دلار نمایان شد به نفع طلا بود و باعث افزایش ۱/۶ درصدی هر اونس طلا در این روز شد. قیمت طلا از مرز ۱۲۶۶/۵ دلار در هر اونس گذشت.

روز جمعه، طلا با سرعت بیشتری افزایش یافت و هر اونس با دو درصد افزایش به ۱۲۹۱/۱۱ دلار در بازار نقدی نیویورک رسید علاوه بر تضعیف دلار، کاهش ارزش بازارهای سهام در اروپا و آمریکا در افزایش سرعت تقویت قیمت طلا مؤثر بود. روند صعودی سایر فلزات گران‌بها نیز همچنان وجود داشت. با اینکه شرایط اقتصادی در جهان و حتی عوامل تکنیکال به پتانسیل رشد قیمت طلا اشاره می‌کنند اما افزایش شدید قیمت طلا در دو روز پایانی هفته که ناشی از تلاطم در بازارهای مالی بود نمی‌تواند پایدار بماند. به طور کلی بازار طلا پتانسیل لازم برای ادامه رشد سریع در آینده نزدیک رانخواهد داشت و احتمال ایجاد حرکت اصلاحی در این بازار وجود دارد.

نفت

بهای نفت خام پایه امریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۵/۰۱ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۴۶/۰۳-۴۲/۶۴ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۴/۷۹ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۶/۶۹ درصد افزایش یافت. هر بشکه نفت خام برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۴۸/۱۴-۴۴/۴۸ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه آن به ۴۶/۷۳ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۴۲/۰۲-۳۹/۴۰ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۰/۶۷ دلار قرار گرفت که در مقایسه آخرین نرخ هفته گذشته (روز پنجشنبه ماقبل) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۶/۶۵ درصد افزایش یافت.

روز دوشنبه، بهای جهانی نفت خام بیش از ۱/۴ درصد کاهش یافت. پیش‌بینی افزایش ذخایر منطقه کوشینگ و همچنین تحلیل بانک مورگان استنلی در مورد عدم انطباق افزایش بهای نفت با واقعیت‌های اقتصاد جهانی، سبب شد تا بخشی از موقعیت‌های فزونی در بازار نفت کاهش یابد. بانک باکلیر نیز ضمن اشاره به ذخایر بالای نفتی امریکا، رفع مشکلات تولید نفت در نیجریه و کویت و احتمال افزایش تولید نفت عربستان و ایران، عنوان داشته در مورد روند افزایش بهای نفت اطمینان ندارد.

روز سه‌شنبه، بهای جهانی نفت خام افزایش یافت. موسسه API پیش‌بینی نمود در هفته منتهی به ۲۲ آوریل، ذخایر نفتی امریکا ۱/۱ میلیون بشکه در مقایسه با هفته ماقبل آن کاهش یافته است.

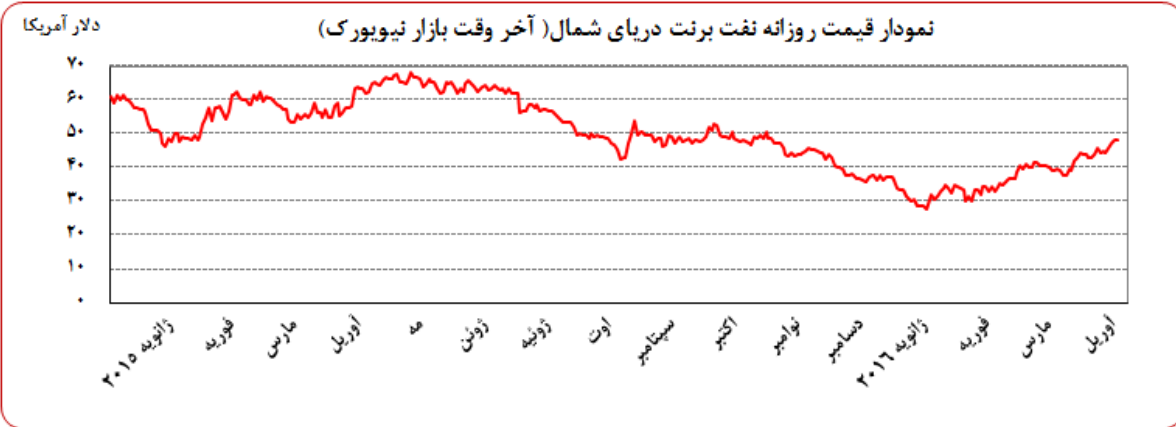
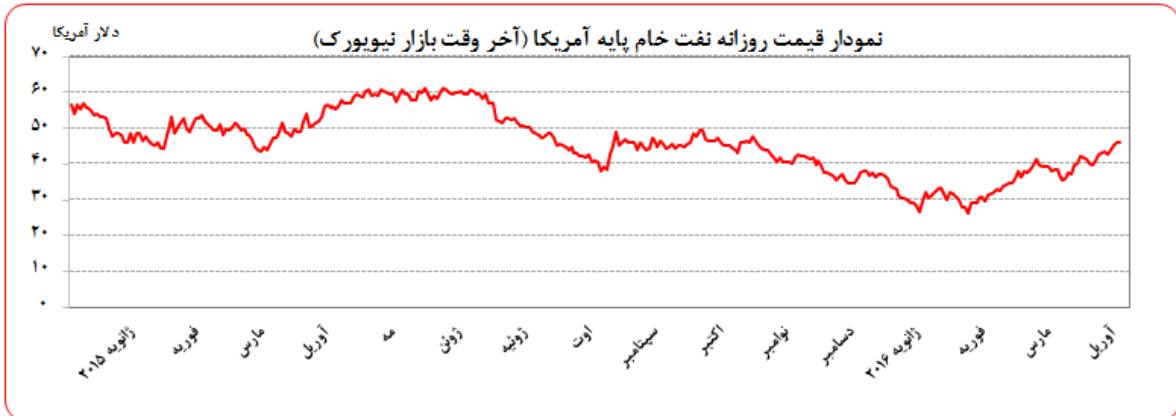
روز چهارشنبه، بهای جهانی نفت خام بیش از ۳ درصد افزایش یافت. علیرغم افزایش ذخایر نفت امریکا برخلاف پیش‌بینی انجام شده در روز قبل، تصمیم فدرال رزرو برای عدم افزایش در سیاست‌های پولی انقباضی و تحلیل بازار مبنی بر عدم افزایش نرخ بهره کلیدی در جلسه ماه ژوئن، سبب شد تا بهای نفت افزایش یابد. همچنین کاهش ارزش دلار به رشد بهای نفت کمک کرد.

روز پنجشنبه، بهای نفت باز هم افزایش یافت. کاهش ارزش دلار سبب شد تا قیمت کالاهایی که بهای آنها بر اساس دلار اندازه‌گیری می‌شوند، افزایش یابد. از سوی دیگر افزایش تقاضا برای گازوییل و کاهش ذخایر آن در امریکا، به افزایش بهای نفت کمک کرد. در این روز بهای نفت به بالاترین سطح سال ۲۰۱۶ رسید.

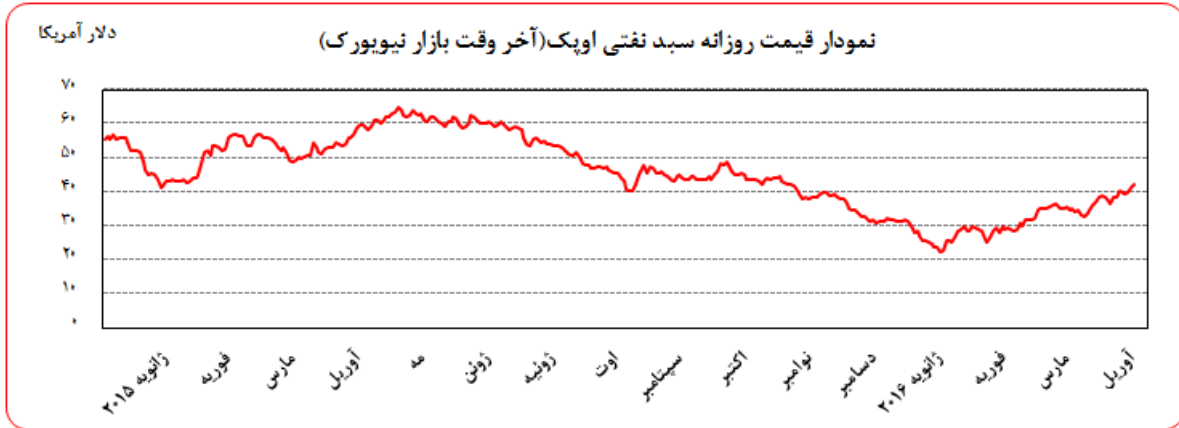
بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

روز جمعه، بهای نفت برنت و امریکا تنها چند سنت از بالاترین سطح خود در سال ۲۰۱۶ افت نمود. ادامه روند کاهش ارزش دلار از سقوط شدید بهای نفت بعد از سه روز افزایش پیاپی جلوگیری نمود. این در حالی بود که تعداد سکوهای نفتی امریکا نیز همچنان در حال کاهش گزارش شد.

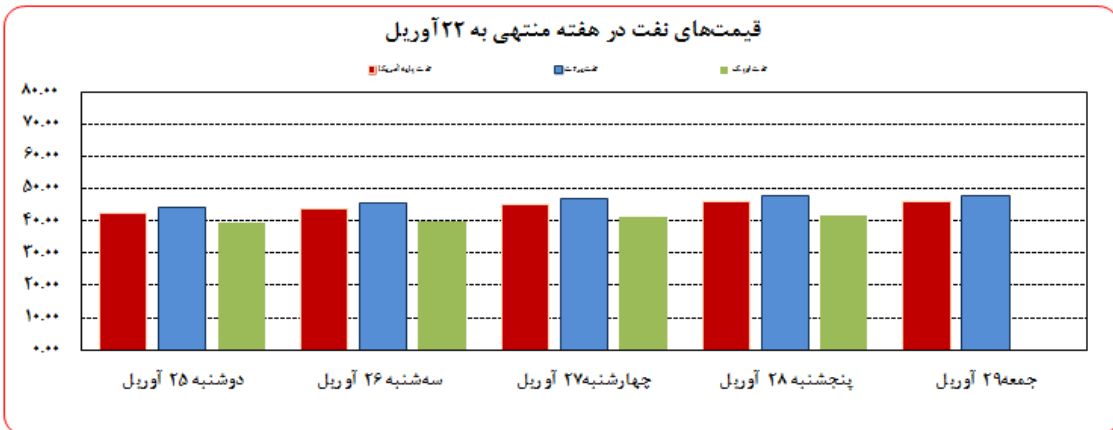

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)				موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	میزان در هفته گذشته		Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	موجودی در هفته گذشته	
-۴۳۵	-۱۵	۸,۹۳۸	تولید داخلی	۴/۶	۰/۲	۱,۲۳۵/۷۰	نفت خام
-۴۳۶	-۶۸۸	۷,۱۶۰	خالص واردات	۱۰/۱	۰/۴	۵۴۰/۶۰	ذخایر تجاری نفت خام
				۰/۶	۰/۰	۶۹۵/۱۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
				۶/۱	۰/۷	۲۴۱/۳۰	بترین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)، قیمت نقدی

طلا، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به 1395/02/10

2016/04/29

درصد تغییرات	متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته	جمعه	
		29 آوریل	28 آوریل	27 آوریل	26 آوریل	25 آوریل		گذشته	22 آوریل	
*** هفتگی	** نقطه به نقطه									
-۰/۴۱	-۲/۱۰	۹۴/۱۳۵۴	۹۳/۰۸۷	۹۳/۷۵۲	۹۴/۴۷۴	۹۴/۵۶۶	۹۴/۷۹۸	شاخص دلار	۹۴/۵۲۷۲	۹۵/۰۸۷
-۰/۸۳	-۰/۹۲	۱/۲۵۹۸	۱/۲۵۵۴	۱/۲۵۵۶	۱/۲۶۰۰	۱/۲۶۰۳	۱/۲۶۷۹	دلار کانادا	۱/۲۷۰۴	۱/۲۶۷۰
-۰/۱۰	-۴/۷۱	۱۰۹/۷۲	۱۰۶/۵۱	۱۰۸/۱۰	۱۱۱/۴۷	۱۱۱/۳۱	۱۱۱/۲۰	ین ژاپن	۱۰۹/۸۳	۱۱۱/۷۸
۰/۳۶	۱/۹۹	۱/۱۳۳۹	۱/۱۴۵۰	۱/۱۳۵۳	۱/۱۳۲۳	۱/۱۲۹۸	۱/۱۲۶۹	یورو*	۱/۱۲۹۸	۱/۱۲۲۷
-۰/۱۴	-۱/۹۷	۰/۹۶۹۲	۰/۹۵۹۳	۰/۹۶۶۷	۰/۹۷۱۱	۰/۹۷۳۶	۰/۹۷۵۱	فرانک سوئیس	۰/۹۷۰۵	۰/۹۷۸۶
۱/۵۲	۱/۴۶	۱/۴۵۶۶	۱/۴۶۱۱	۱/۴۶۰۹	۱/۴۵۴۳	۱/۴۵۸۲	۱/۴۴۸۳	لیره انگلیس*	۱/۴۳۴۷	۱/۴۴۰۱
۰/۱۶	۰/۸۳۲	۱/۴۱۰۷۳	۱/۴۱۷۳۳	۱/۴۱۳۴۶	۱/۴۰۹۲۹	۱/۴۰۸۰۹	۱/۴۰۵۴۶	SDR به دلار	۱/۴۰۸۴۵	۱/۴۰۵۶۳
۱/۰۱	۴/۷۴	۱۲۵۶/۶۱	۱۲۹۱/۱۱	۱۲۶۶/۵۰	۱۲۴۶/۶۵	۱۲۴۱/۶۶	۱۲۳۷/۱۱	طلای نیویورک (هراونس)	۱۲۴۴/۰۵	۱۲۳۲/۶۶
۰/۵۷	۳/۴۱	۱۲۵۳/۹۳	۱۲۸۵/۶۵	۱۲۵۶/۰۰	۱۲۴۷/۴۰	۱۲۴۱/۷۰	۱۲۳۸/۹۰	طلای لندن (هراونس)	۱۲۴۶/۸۴	۱۲۴۳/۲۵
۵/۰۸	۶/۶۹	۴۶/۷۳	۴۸/۱۳	۴۸/۱۴	۴۷/۱۸	۴۵/۷۴	۴۴/۴۸	نفت برنت انگلیس	۴۴/۴۸	۴۵/۱۱
۶/۴۴	۵/۰۱	۴۴/۷۹	۴۵/۹۲	۴۶/۰۳	۴۵/۳۳	۴۴/۰۴	۴۲/۶۴	نفت پایه آمریکا	۴۲/۰۸	۴۳/۷۳
-۰/۵۸	-۱/۲۸	۱۷۹۲۳	۱۷۷۷۴	۱۷۸۳۱	۱۸۰۴۲	۱۷۹۹۰	۱۷۹۷۷	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۸۰۲۸	۱۸۰۰۴
۱/۱۱	!آنبات*	۱۷۱۸۷	-	۱۶۶۶۶	۱۷۲۹۰	۱۷۳۵۳	۱۷۴۳۹	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۶۹۹۹	۱۷۵۷۲
-۱/۳۵	-۱/۰۹	۶۲۸۶	۶۲۴۲	۶۳۲۲	۶۳۲۰	۶۲۸۵	۶۲۶۱	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۳۷۲	۶۳۱۰
-۰/۹۴	-۳/۲۲	۱۰۲۴۳	۱۰۰۳۹	۱۰۳۲۱	۱۰۳۰۰	۱۰۲۶۰	۱۰۲۹۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۱۰۳۴۰	۱۰۳۷۳

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۷

دایره اخبار اقتصادی